2 Μαΐου 2018

«Κούρεμα» χρεών σε δανειολήπτες του νόμου Κατσέλη από τις τράπεζες

/ Ειδήσεις και Ανακοινώσεις

Κοινή πρόταση σε περίπου 157.000 δανειολήπτες να ρυθμίσουν το στεγαστικό τους δάνειο με «κούρεμα» έως και 50% και τις οφειλές τους από καταναλωτικά δάνεια και κάρτες με «κούρεμα» έως και 90%, θα απευθύνουν οι τράπεζες σε όσους δανειολήπτες έχουν υποβάλει αίτηση για να υπαχθούν στον νόμο Κατσέλη.

Η πρόταση για ρύθμιση θα είναι ευνοϊκότερη από αυτήν στην οποία καταλήγουν τα δικαστήρια, καθώς στόχος των τραπεζών είναι να επαναφέρουν στα καταστήματα σημαντικό αριθμό υποθέσεων που εκκρεμεί στα ειρηνοδικεία όλης της χώρας. Αφού μελέτησαν τις αποφάσεις που έχουν εκδικαστεί μέχρι σήμερα, οι τράπεζες θα καλέσουν τους δανειολήπτες σε εξωδικαστική διαπραγμάτευση, προτείνοντάς τους λύση με αυξημένα προνόμια.

Το μαζικό κάλεσμα γίνεται για πρώτη φορά συντονισμένα και από τις τέσσερις συστημικές τράπεζες, οι οποίες έχουν συμφωνήσει να αναθέσουν την πρωτοβουλία στην τράπεζα όπου ο δανειολήπτης έχει το μεγαλύτερο χρέος. Ετσι, εάν κάποιος έχει οφειλή από πιστωτική κάρτα ή καταναλωτικό δάνειο, π.χ., στη Eurobank και συγχρόνως στεγαστικό δάνειο στην Εθνική Τράπεζα, την πρωτοβουλία για την πρόσκληση θα αναλάβει η τελευταία, στην οποία μάλιστα έχει δοθεί η ευχέρεια να διαπραγματευτεί για λογαριασμό και των δύο πιστωτών. Στην κοινή στάση των τραπεζών οδήγησε η διαπίστωση ότι η πλειονότητα των δανειοληπτών που έχουν υποβάλει αίτηση για ένταξη στον νόμο Κατσέλη έχει κατά μέσον όρο οφειλές σε 2,5 τράπεζες.

Από τη μαζική εκστρατεία που θα ξεκινήσει τον Μάιο μέσω τηλεφωνικών κλήσεων στους οφειλέτες και από τον βαθμό ανταπόκρισης που θα υπάρξει, θα διαφανούν και οι πραγματικές προθέσεις όσων έχουν υποβάλει αίτηση ένταξης στον νόμο Κατσέλη να συνεργαστούν με τις τράπεζες για την οριστική ρύθμιση της οφειλής τους. Με αυτόν τον τρόπο θα αποκαλυφθούν και οι στρατηγικοί κακοπληρωτές, αυτοί δηλαδή που αποφεύγουν τη συνεννόηση με την τράπεζα, προσδοκώντας κυρίως να κερδίσουν χρόνο.

Οι τράπεζες κρατούν μικρό καλάθι για την επιτυχία αυτής της οργανωμένης εκστρατείας, αναγνωρίζοντας ότι η λύση «εδώ και τώρα» που θα προτείνουν, στερεί από τη συγκεκριμένη κατηγορία δανειοληπτών την πίστωση χρόνου που της εξασφαλίζει η επί μακρόν υπαγωγή τους στην ομπρέλα της προστασίας του νόμου Κατσέλη. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο μέσος όρος εκδίκασης μιας υπόθεσης στα Ειρηνοδικεία της Αττικής (Χαλάνδρι, Περιστέρι, Νέα Ιωνία, Νίκαια, Καλλιθέα) κυμαίνεται από 2,5 έως 3,5 χρόνια, στο Ειρηνοδικείο των Αχαρνών φθάνει τα 5,5 χρόνια και στον Πειραιά τα 11 χρόνια.

Από τα στοιχεία, άλλωστε, που έχουν συλλέξει οι τράπεζες διαπιστώνεται ότι ένας στους δύο δεν τηρεί τη ρύθμιση που του έχει επιδικάσει το δικαστήριο, ενώ αγνοεί ακόμη και την υποχρέωση καταβολής της μικρής δόσης που έχει υπολογιστεί για τη διάσωση της κύριας κατοικίας του.

Κρίσιμος για την επιτυχία του όλου εγχειρήματος είναι ο ρόλος των δικηγόρων. Η υποστήριξη της προσπάθειας και από την πλευρά του δικηγορικού κόσμου, με προϋπόθεση φυσικά ότι η πρόταση εξυπηρετεί τα συμφέροντα του δανειολήπτη, θα απομονώσει και φαινόμενα εξώθησης των οφειλετών σε καταχρηστικές συμπεριφορές με αποκλειστικό στόχο την παράταση της εκκρεμότητας.

Η συνεργασία των τραπεζών, με οργανωμένο μάλιστα τρόπο, συμφωνήθηκε στο

πλαίσιο της πρωτοβουλίας για την εξωδικαστική επίλυση των υποθέσεων του νόμου Κατσέλη, στον οποίο εκκρεμούν πάνω από 157.000 υποθέσεις. Η οριζόντια ρύθμιση των οφειλών ανά κατηγορία δανείου στηρίχθηκε στην εμπειρία που έχει αποκτηθεί μέχρι σήμερα από τις υποθέσεις που έχουν εκδικαστεί. Πρόκειται για περίπου 50.000 υποθέσεις που έχουν ψηφιοποιηθεί από τις τράπεζες με βάση κοινά χαρακτηριστικά και κριτήρια, έτσι ώστε να αξιολογηθούν ως προς τον μέσο όρο «κουρέματος» σε σχέση με το είδος της οφειλής, δηλαδή από στεγαστικό δάνειο, καταναλωτικό ή πιστωτική κάρτα.

Μόλις το 0,5% απαλλάσσεται των οφειλών του από τα δικαστήρια

Η εικόνα που προκύπτει από τις αποφάσεις που εκδίδουν τα δικαστήρια της χώρας απέχει από τη γενικευμένη εντύπωση που έχει δημιουργηθεί ότι ο νόμος Κατσέλη αποτελεί πλυντήριο για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά που καταχρηστικά ζητούν τη διευθέτηση των οφειλών τους. Αν και πολλοί είναι εκείνοι που επιχείρησαν να ενταχθούν στον νόμο με στόχο να κερδίσουν ασυλία, η συσσωρευμένη εμπειρία που έχει αποκτηθεί, πλέον, στα μεγάλα δικαστήρια της χώρας, περιορίζει τις πιθανότητες καταχρηστικής συμπεριφοράς. Σύμφωνα με τα σχετικά στοιχεία, το ποσοστό εκείνων που επιτυγχάνουν πλήρη άφεση αμαρτιών, δηλαδή πλήρη απαλλαγή από το χρέος τους, είναι μηδαμινό και δεν ξεπερνά το 0,5%. Επίσης σημαντικό ποσοστό αιτήσεων που φθάνει το 30% – 35%, δηλαδή μία στις τρεις, απορρίπτεται είτε για λόγους τυπικούς είτε για λόγους ουσίας, δικαιώνοντας δηλαδή την τράπεζα ως προς τις διεκδικήσεις της απέναντι σε δανειολήπτες. Πρόκειται για περιπτώσεις που απορρίπτονται ως αβάσιμες, ανειλικρινείς ή απαράδεκτες. Μία αίτηση μπορεί να απορριφθεί ως αβάσιμη γιατί κάποιος διαπιστώθηκε ότι ενήργησε δόλια. Αντίστοιχα, μπορεί κάποιος να κριθεί ως ανειλικρινής γιατί απέκρυψε περιουσία ή γιατί ενώ έχει την εμπορική ιδιότητα έκανε αίτηση ένταξης στον νόμο. Η έννοια της απαράδεκτης αίτησης αποτελεί μια πιο απλή περίπτωση απόρριψης της αίτησης, που δίνει στον δανειολήπτη το δικαίωμα να επανέλθει στη διαδικασία, αφού προηγουμένως συμπληρώσει τα απαραίτητα στοιχεία.

Αλλαγές στον νόμο για τους στρατηγικούς κακοπληρωτές

Αναδρομικό επανυπολογισμό των τόκων που «παγώνουν» με την υποβολή της αίτησης στον νόμο Κατσέλη από τον οφειλέτη, σε περίπτωση που η προσφυγή του απορριφθεί από το δικαστήριο, προβλέπει μεταξύ άλλων το πλαίσιο των αλλαγών που θα θεσμοθετηθούν από την κυβέρνηση έπειτα από συμφωνία με τους θεσμούς στην επόμενη αξιολόγηση.

Πρόκειται για μία από τις σημαντικές αλλαγές στον νόμο, που αποσκοπεί στο να

αποθαρρύνει τους στρατηγικούς κακοπληρωτές και κυρίως αυτούς που σκοπίμως κάνουν αίτηση υπαγωγής στην προστασία του νόμου Κατσέλη, παρά το γεγονός ότι γνωρίζουν ότι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του νόμου. Σύμφωνα με εκτιμήσεις των τραπεζών, πρόκειται για το 30%-40% αυτών που υποβάλλουν αίτηση για προστασία. Ο νόμος σήμερα προβλέπει το «πάγωμα» του εκτοκισμού όλων των οφειλών από καταναλωτικά δάνεια και κάρτες, κατά τη στιγμή που ο δανειολήπτης θα κάνει την αίτηση της υπαγωγής στον νόμο και τον εκτοκισμό με το συμβατικό επιτόκιο των οφειλών από στεγαστικό δάνειο – χωρίς δηλαδή επιβάρυνση τόκων υπερημερίας. Ετσι, αρκετοί είναι εκείνοι που υποβάλλουν αίτηση υπαγωγής για να κερδίσουν χρόνο, απολαμβάνοντας άτοκη περίοδο χάριτος μέχρι την εκδίκαση της υπόθεσης, η οποία μπορεί να απαιτήσει από 1 έως και 11 χρόνια. Σε περίπτωση που η αίτηση απορριφθεί από το δικαστήριο, ο οφειλέτης θα υποχρεωθεί στην καταβολή των τόκων που αναλογούν στην οφειλή αναδρομικά, οι οποίοι θα επανυπολογιστούν με στόχο να αποτραπεί η κατάχρηση της προστασίας του νόμου, στην οποία ο οφειλέτης παροτρύνεται με τη συνδρομή δικηγόρων ή άλλων επιτήδειων. Μεταξύ των αλλαγών που θα θεσμοθετηθούν είναι:

• Το φιλτράρισμα των αιτήσεων που υποβάλλονται, οι οποίες θα αξιολογούνται κατά τη στιγμή της κατάθεσης του φακέλου από τον αρμόδιο υπάλληλο. Ο έλεγχος θα είναι ουσιαστικός και δεν θα περιορίζεται μόνο στην πληρότητα των εγγράφων, αλλά θα αφορά και το κατά πόσον πληρούνται τα κριτήρια του νόμου, όπως ακριβώς συμβαίνει με τον εξωδικαστικό μηχανισμό.

• Η άρση του τραπεζικού απορρήτου, η οποία εξετάζεται να ισχύσει όχι μόνο για τις νέες αιτήσεις αλλά και για όσες έχουν υποβληθεί στο παρελθόν. Για το θέμα, το οποίο εγείρει νομικές αμφισβητήσεις, έχει ζητηθεί ειδική γνωμοδότηση. Να σημειωθεί ότι η άρση του τραπεζικού απορρήτου έχει θεσμοθετηθεί στο πλαίσιο της εξωδικαστικής ρύθμισης χρεών για τις υπερχρεωμένες επιχειρήσεις.

• Η άμεση απώλεια της προστασίας σε περίπτωση που κάποιος δεν είναι συνεπής στη ρύθμιση που θα ορίσει το δικαστήριο. Μοναδική εξαίρεση θα αποτελεί η συνδρομή λόγων που δικαιολογούν ανωτέρα βία.

• Η απώλεια της προστασίας σε περίπτωση που κάποιος οφειλέτης ζητήσει δύο αναβολές, μια πρακτική που υιοθετείται συχνά από τους στρατηγικούς κακοπληρωτές, ανανεώνοντας επί μακρόν την ασυλία του νόμου.

• Η απώλεια της προστασίας σε περίπτωση που ο οφειλέτης δεν προσέλθει στο δικαστήριο κατά την ημέρα εκδίκασης της υπόθεσής του. Ο νόμος θα δίνει περιθώριο 30 ημερών στον οφειλέτη να πάρει νέα δικάσιμο. Αν δεν το κάνει, θα θεωρείται ότι παραιτείται της προστασίας.

Πηγή: kathimerini.gr